

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Václava Štencla, MA, a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **ScioŠkola Jihlava – základní škola, s.r.o.**, IČO 06336655
sídlem třída Legionářů 1578/6, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
sídlem Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2023, č. j. MSMT-25681/2023-2,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 11. 12. 2023, č. j. MSMT-25681/2023-2, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Krajský úřad kraje Vysočina rozhodnutím ze dne 24. 8. 2023, č. j. KUJI 79920/2023, zamítl žádost žalobkyně o 1) navýšení nejvyššího povoleného počtu účastníků školní družiny v

rejstříku škol a školských zařízení (dále také „školský rejstřík“) z 50 na 70 účastníků, 2) zápis školního klubu s nejvyšším povoleným počtem 40 žáků do školského rejstříku, 3) zápis místa poskytovaného vzdělávání a školských služeb „Legionářů 1578/6, 586 01 Jihlava“ u školního klubu do školského rejstříku, to vše s účinností od 1. 9. 2023. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl, přičemž prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žádost žalobkyně byla zamítnuta z důvodu stanoveného v § 148 odst. 3 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v otázce navýšení kapacity školní družiny pro nesoulad s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina 2020 (dále „DZ KV“) a v otázce zápisu školního klubu pro nesoulad s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019 – 2023 (dále „DZ ČR“) a DZ KV.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobkyně se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že napadené rozhodnutí má dopad do práva na rovný přístup ke vzdělávání a práva zřizovat soukromá vzdělávací zařízení a poskytovat v nich vzdělání. Žalovaný při rozhodování o navýšení kapacity školní družiny ignoroval navýšení kapacity základní školy žalobkyně, nevypořádal dostatečně ani odvolací námitku s tím související. Správními orgány aplikované kritérium dostatečného počtu míst v jiných školních družinách v Jihlavě nemá oporu v žádném právním předpisu ani v dlouhodobých záměrech. Odvolací námitka s tím související nebyla žalovaným dostatečně vypořádána, napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně týkajícími se možnosti docházky jejich žáků do jiných školních klubů, zejména co do vzdálenosti a volné kapacity těchto školních klubů pro žáky jiných základních škol, respektive vázanosti na konkrétní zájmové aktivity a kroužky. I z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Dostatečné zajištění zájmového vzdělávání posoudily správní orgány pouze formálně. Správní orgány se měly zabývat potřebností školní družiny v nadcházejícím školním roce. Kritérium vymezené v kapitole 4.3.4 úkolu C.4 opatření 2 písm. e) DZ KV nemělo být aplikováno, je v rozporu s DZ ČR i s § 9 odst. 2 školského zákona. Navýšení kapacit školních družin či školních klubů nemá negativní dopad do rozpočtu kraje. Žalovaný k dané otázce pouze zopakoval argumentaci krajského úřadu. Dopis vedoucího odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Kraje Vysočina pro ředitele a ředitelky základních škol v Kraji Vysočina ze dne 31. 5. 2022, č. j. KUJI 46196/2022 (dále „dopis pro ředitele základních škol“), není zákonným kritériem pro rozhodnutí o žádosti žalobkyně. Některá kritéria vymezená v DZ KV, podle nichž správní orgány rozhodovaly o navýšení kapacity školní družiny, jsou nezákonná, a to pro jejich rozpor s bodem 8.1 písm. b) DZ ČR, a tudíž i s § 9 odst. 2 školského zákona. Rozlišování mezi malotřídními školami a plně organizovanými školami v DZ KV je diskriminační a v rozporu se zásadou rovného přístupu ke vzdělávání dle § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona. Kritérium 1,2násobku navýšení kapacit školních družin v bodě 8.2 DZ ČR je nezákonné. Žalovaný se nevypořádal s námitkou nezákonnosti kritéria působení střediska volného času [bod 8. 3 písm. a) DZ ČR] při rozhodování o zápisu školního klubu. Školní klub a středisko volného času nejsou ekvivalentní instituce.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dodává, že správní orgány dostatečně vypořádaly námitky žalobkyně s odkazem na

platnou právní úpravu. Žádost o zápis školního klubu nebyla zamítnuta s ohledem na DZ KV a dopis, ale s ohledem na DZ ČR. Tvrzený zásah do práva na zřizování nestátních vzdělávacích institucí a do práva na rovný přístup ke vzdělání je neodůvodněný a přehnaný. Neexistuje veřejné subjektivní právo na zřízení neveřejné základní školy, tím spíše školního zařízení majícího doplňkový nebo podpůrný charakter. Dlouhodobé záměry nezohledňují typ zřizovatele školní družiny. Správním orgánům nepřísluší bez dalšího posuzovat zákonnost dlouhodobých záměrů. Správní orgány neshledaly, že by kritéria nastavená v dlouhodobých záměrech byla v rozporu s právními předpisy nebo obecnými právními principy. DZ ČR a DZ KV jsou ve vztahu konjunkce. Žalobkyně mohla splnit podmínky DZ ČR i DZ KV. Z toho žalovaný dovozuje, že DZ KV není v rozporu s DZ ČR. Žalobkyní napadaná kritéria DZ KV zohledňují specifika daného kraje a jsou opodstatněná. Požadované navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků školní družiny by představovalo vyšší kapacitu školní družiny, než je počet žáků na prvním stupni základní školy dle statistického výkazu k 30. 9. 2022. Dopis pro ředitele základních škol stanovil pro žalobkyni příznivější kritéria než DZ KV. Zohlednění navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků základní školy žalobkyně v rozhodování správních orgánů nemá oporu v DZ ČR ani DZ KV. Krajský úřad neopřel své zamítavé rozhodnutí stran navýšení kapacity školní družiny pouze o zjišťování stavu zájmového vzdělávání v Jihlavě. Ze skutečností zjištěných ve správním řízení je zřejmé, že nabídka školních klubů je v dotčené lokalitě dostatečná, jde o školní kluby s volnou kapacitou a vysokou mírou geografické dostupnosti. Správní orgány zjistily informace mimo jiné z dokumentu „*Výkaz o školní družině – školním klubu s kapacitou uvedenou v rejstříku pro školní rok 2022/2023*“, který byl součástí podkladů pro vydání rozhodnutí. I kdyby platila argumentace žalobkyně o nezákonnosti kritéria stran středisek volného času, bylo by namíste její žádost o zápis školního klubu zamítnout.

4. Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikou. Nad rámec žalobních námitek doplňuje, že žalovaný opomíjí existenci Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, Úmluvy o právech dítěte a Úmluvy o boji proti diskriminaci v oblasti vzdělávání. Ústavní soud v nálezu ze dne 9. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 34/17 posuzoval obecně ústavnost § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona, nikoli však aplikaci dlouhodobých záměrů na konkrétní případy. Žalobkyně odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2022, č. j. 10 As 320/2020-58. Žalobkyně doložila, že zájem na naplnění některých aspektů práva na vzdělání má v daném případě přednost před omezujícími ustanoveními DZ KV. Správní orgány se kolizí s právem na vzdělání nezabývaly.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.

Přezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů

6. Zdejší soud nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu, že se žalovaný nevypořádal s odvolací námitkou nezákonnosti a neaplikovatelnosti kritérií vymezených v DZ KV a jejich rozporu s DZ ČR, a tudíž s § 9 odst. 2 školského zákona.
7. Žalovaný se podle názoru zdejšího soudu vypořádal s předmětnou odvolací námitkou, a byť neodpověděl explicitně na každé dílčí tvrzení, z odůvodnění napadeného rozhodnutí jako celku je zřejmé, proč námitku nepovažoval za důvodnou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Podstatné je, že žalovaný v napadeném rozhodnutí zdůvodnil své úvahy týkající se kritérií stanovených v DZ KV a předložil konkrétní ucelenou argumentaci oponující argumentaci žalobkyně. Jeho závěry jsou logické, srozumitelné a vzájemně slučitelné. Žalovaný se k zákonnosti kritérií vymezených v DZ KV a jejich souladu s DZ ČR vyjádřil na stranách 7 a 8 napadeného rozhodnutí. Z jeho závěrů je zřejmé, proč kritéria nepovažuje za nezákonná ani za rozporná s DZ ČR, respektive jakým způsobem DZ KV provádí předmětná ustanovení DZ ČR. Není úkolem žalovaného provádět v napadeném rozhodnutí rozšiřující výklad ustanovení DZ KV a poskytovat žalobkyni zevrubné odůvodnění, jak jednotlivá, žalobkyní popisovaná, ustanovení DZ KV souvisí či nesouvisí s jednotlivými ustanoveními DZ ČR.
8. Žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí také z důvodu, že žalovaný nevypořádal odvolací námitku, že krajským úřadem použitý argument o dostatečném počtu míst v jiných školních družinách v Jihlavě nemá oporu v žádném právním předpisu ani strategickém dokumentu. Zdejší soud je ve shodě se žalobkyní toho názoru, že uvedenou námitku, uplatněnou v bodu 4 odvolání, žalovaný nevypořádal. Na str. 8 napadeného rozhodnutí k této otázce toliko citoval odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, aniž by jakkoli reagoval na argumentaci žalobkyně, že toto odůvodnění nemá oporu v právním řádu, a nemůže tedy být důvodem pro zamítnutí žádosti o navýšení kapacity školní družiny žalobkyně. V této části je tedy napadené rozhodnutí stíženo vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatečné odůvodnění. Soud si je vědom toho, že v související věci žalobkyně, o níž rozhodl rozsudkem ze dne 30. 9. 2024, č. j. 31 A 105/2022-86, obdobné žalobní námitce nevyhověl. Situace však byla odlišná v tom, že žalovaný reagoval v daném případě na danou odvolací námitku tvrzením, že krajský úřad statistické údaje o celkové kapacitě a obsazenosti školních družin v Jihlavě „pouze konstatoval“. Jinými slovy podle žalovaného byla tato úvaha vyslovena nad rámec nosných důvodů rozhodnutí. Ze správních rozhodnutí obou stupňů tak ve svém souhrnu vyplývalo, že tato úvaha nebyla důvodem pro zamítnutí žádosti. V právě projednávané věci však žalovaný neuvedl nic a zopakoval úvahu krajského úřadu. Tato úvaha se tak nadále jeví jako jeden z důvodů pro zamítnutí žádosti a žalovaný přitom nijak nereagoval na odvolací námitku, že se jedná o důvod nezákonný.
9. Napadené rozhodnutí je dále nepřezkoumatelné v celé části týkající se posouzení žádosti o zápis školního klubu. Krajský úřad shledal žádost žalobkyně o zápis školního klubu rozpornou s DZ KV i DZ ČR na základě skutečnosti, že ve Statutárním městě Jihlava působí šest školních klubů s celkovou kapacitou 592 žáků, ve kterých bylo k 30. 9. 2022 zapsáno celkem 402 žáků, a jedno středisko volného času. Žalovaný argumentaci krajského úřadu uvedenou v prvostupňovém rozhodnutí bez dalšího převzal s tím, že v závěru napadeného rozhodnutí shrnul, že žádost o zápis školního klubu není vzhledem k dostatečné síti školních družin a školních klubů a působnosti střediska volného času v souladu s DZ ČR ani DZ KV. Žalovaný nijak nereagoval na odvolací námitky žalobkyně uvedené v bodě 6 odvolání.

Žalobkyně přitom namítala, že školní kluby působící v Jihlavě nemohou být vhodnou alternativou zájmového vzdělávání pro její žáky, ať už z důvodu docházkové vzdálenosti, vázanosti účasti na konkrétní zájmové aktivity a kroužky, či nepřijímání žáků jiných základních škol.

10. Soud nemůže přihlížet k nové argumentaci žalovaného uplatněné až v jeho vyjádření k žalobě, v níž poukazuje na docházkovou vzdálenost některých školních klubů, případně jejich dostupnost městskou hromadnou dopravou a poukazuje na rozumovou vyspělost žáků druhého stupně základní školy k využití prostředků městské hromadné dopravy. Měl-li žalovaný za to, že tato argumentace je také důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí, měl ji do svého rozhodnutí vtělit. Případné nedostatky odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemohou být dodatečně zhojeny případným podrobnějším rozбором učiněným až v řízení před soudem. Na takto dodatečné odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nemůže být brán zřetel (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58). Nadto je tvrzení žalovaného ve vyjádření v žalobě v rozporu s napadeným rozhodnutím. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že žádost o zápis školního klubu nebyla zamítnuta s ohledem na DZ KV a dopis pro ředitele základních škol, ale s ohledem na DZ ČR. Naproti tomu v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žádost žalobkyně o zápis školního klubu „*není vzhledem k dostatečné síti školních družin a školních klubů a působnosti střediska volného času v souladu s DZ ČR ani DZ KV*“.
11. Zjištěná nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí brání soudu v tom, aby se věcně zabýval uvedenými otázkami. Soud proto dále přistoupil k posouzení důvodnosti pouze těch žalobních námitek, které se vztahují k částem napadeného rozhodnutí, které jsou přezkoumatelné. Ve vztahu k žádosti o zápis školního klubu se soud mohl věcně zabývat pouze obecnějšími otázkami týkajícími se interpretace právní úpravy, DZ ČR a DZ KV.

Zákonnost, ústavnost a aplikovatelnost kritérií pro stanovení kapacity školní družiny a zápis školního klubu

12. Jádrem sporu mezi stranami je otázka, zda byly splněny podmínky pro vyhovění žádosti žalobkyně o zápis změny nejvyššího povoleného počtu žáků ve školní družině, a to z 50 na 70 žáků, a o zápis školního klubu do školského rejstříku s účinností od 1. 9. 2023. Před posouzením této otázky se však musel soud zabývat námitkami směřujícími proti zákonnosti, ústavnosti a aplikovatelnosti dlouhodobých záměrů.
13. Podle § 144 odst. 1 písm. e) školského zákona se do rejstříku škol a školských zařízení zapisuje nejvyšší povolený počet dětí, žáků a studentů ve škole nebo školském zařízení, včetně jejich odloučených pracovišť, lůžek, stravovaných, tříd, skupin nebo jiných obdobných jednotek, uvedený v rozhodnutí o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.
14. Podle § 111 odst. 1 školského zákona zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.
15. Podle § 111a odst. 3 školského zákona ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem nejnižší a nejvyšší počty dětí a žáků v oddělení školní družiny.

16. Podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání (dále jen „vyhláška č. 74/2005 Sb.“), je činnost družiny určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.
17. Podle § 7 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb. je činnost klubu určena přednostně pro žáky nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře přihlášené k pravidelné denní docházce nebo pravidelné docházce.
18. Rejstřík škol a školských zařízení je upraven v části třinácté školského zákona. Jde o veřejný rejstřík stanovující rozsah, v jakém mohou školy a školská zařízení poskytovat vzdělávání a školské služby (§ 141 odst. 1 školského zákona). Rozsah údajů, které jsou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány, upravuje § 144 školského zákona; jedním z těchto údajů je také kapacita dětí ve školském zařízení [§ 144 odst. 1 písm. e) školského zákona]. Tento rozsah přitom nejsou oprávněny školy a školská zařízení překročit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.5.2012, č. j. 1 As 35/2012-40, publ. pod č. 2736/2013 Sb. NSS).
19. Záznam v rejstříku škol a školských zařízení je výsledkem řízení podle § 145 a násl. školského zákona. Pravidla pro zápis a výpočet kapacity školní družiny a školního klubu se odvíjí mj. od dlouhodobých záměrů. Dle § 148 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 149 odst. 1 školského zákona je důvodem pro zamítnutí žádosti o změnu v údajích ve školském rejstříku její nesoulad s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky nebo příslušného kraje.
20. DZ ČR v kapitole 2.2 části A bodu 8.1 písm. b) uvádí: „*Zápis nebo zvýšení kapacit školních družin a školních klubů budou umožněny pouze v návaznosti na naplněnost školy žadatele, přiměřeně k počtu žáků 1. stupně (u školních družin) a žáků 2. stupně, nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře (u školních klubů) v míře odpovídající demografickému vývoji cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání, potřebnosti, dostupnosti a poptávce např. v souvislosti s novou bytovou výstavbou. V případě, kdy tato školní družina nebo školní klub bude zajišťovat zájmové vzdělávání i pro žáky jiných škol, lze při zápisu nové školní družiny nebo školního klubu nebo zvýšení jejich kapacity přihlídnout ke kapacitám školních družin nebo školních klubů a naplněnosti škol v daném místě.*“
21. Dle kapitoly 2.2 části A bodu 8.2 písm. a) DZ ČR „*Krajské úřady stanoví **hodnotu maximálního meziročního zvýšení kapacit u školních družin** procentuálním vyjádřením v dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy jednotlivých krajů s přihlédnutím k vývoji hladin meziročních navýšení kapacit u krajů v období platnosti předchozích dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy jednotlivých krajů, zejména ve vztahu k vývoji průměrných hodnot. Stanovená hodnota maximálního meziročního zvýšení kapacit školních družin však nesmí přesáhnout 1,2násobek nejvyššího meziročního zvýšení kapacit školních družin zapsaných v období od školního roku 2015/2016 do školního roku 2018/2019.*“
22. Dle kapitoly 2.2 části A bodu 8.2 písm. b) DZ ČR „*Meziroční zvýšení kapacit školních družin je možné pouze do výše hodnot maximálního meziročního zvýšení kapacit školních družin stanovených krajskými úřady; nad stanovené hodnoty pouze v případě zdůvodnění demografickým nárůstem cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání.*“

23. Dle kapitoly 2.2 části A bodu 8.3 písm. a) DZ ČR „*Při povolování zápisu nových školních klubů nebo zvyšování jejich kapacity se přihlídně též ke skutečnosti, zda v místě působí středisko volného času nebo školní klub. Povolování zápisu nových středisek volného času musí odpovídat demografickému vývoji cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání – s přihlédnutím ke skutečnosti, zda v místě působí středisko volného času nebo školní klub. Do rejstříku škol a školských zařízení **nebude zapisován nový školní klub** ani nebude rozšiřována kapacita stávajícího školního klubu tam, kde působí středisko volného času (nebo školní klub) zajišťující v dostatečné míře zájmové vzdělávání, a naopak tam, kde působí školní klub (nebo středisko volného času) zajišťující v dostatečné míře zájmové vzdělávání, nebude zapisováno nové středisko volného času.*“
24. V kapitole 4.3.4 úkolu C.4 opatření 2 písm. d) DZ KV je stanoveno:
- „V omezené míře je možné zvýšit kapacity školních družin. V platném Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR je stanoveno, že hodnota maximálního meziročního zvýšení kapacit školních družin nesmí přesáhnout 1,2násobek nejvyššího meziročního zvýšení kapacit školních družin zapsaných v období od školního roku 2015/2016 do školního roku 2018/2019. V Kraji Vysočina je z tohoto důvodu možné v každém roce zvýšit kapacitu školních družin o 611. Krajský úřad vždy v červnu vydá informaci k postupu pro předkládání žádostí, přičemž žádosti se překládají do 30. září daného roku a nabývají platnosti od 1. září následujícího roku. Vzhledem k nutnosti posoudit kapacity je nezbytné předložit žádosti v zákonem stanoveném termínu (30. září).
- V rámci povoleného ročního limitu bude při schvalování zvyšování kapacity školní družiny postupováno dle následujících priorit:
1. Až do výše 50 % počtu žáků na prvním stupni plně organizované základní školy dle statistického výkazu za předpokladu splnění náležitostí stanovených školským zákonem;
 2. Až do výše 100 % počtu žáků na prvním stupni malotřídní základní školy dle statistického výkazu za předpokladu splnění náležitostí stanovených školským zákonem;
 3. Až do výše 75 % počtu žáků na prvním stupni plně organizované základní školy dle statistického výkazu za předpokladu splnění náležitostí stanovených školským zákonem a doložení výpisu z usnesení příslušného orgánu zřizovatele příspěvkové organizace, ze kterého je patrné, že obec zajistí financování zvýšení kapacity školní družiny za období září – prosinec, tedy včetně výplat za prosinec vyplácených v lednu. Není jisté, zda krajský úřad obdrží z MŠMT dostatek prostředků na nárůst kapacit školních družin v následujícím roce.
- Pokud by došlo k překročení limitu, budou kapacity žádostí kráceny. V případě nevyužití povolené kapacity 611 žáků může krajský úřad procentuální limity uvedené v odstavcích 1 a 3 upravit“
25. V kapitole 4.3.4 úkolu C.4 opatření 2 písm. e) DZ KV je stanoveno:
- „Krajský úřad **nebude doporučovat zvyšování celkové kapacity** (nejvyššího povoleného počtu výkonů ve školském rejstříku) středisek volného času a **školních klubů**, je-li stanovena. Nebude doporučovat **ani otevírání nových subjektů či pracovišť těchto školských zařízení**, a to bez rozdílu zřizovatele. V případě, že dojde ke změně poskytování prostředků na regionální školství a budou vytvořeny finanční podmínky pro zvýšení kapacit, bude krajský úřad podporovat zvyšování kapacit výše uvedených škol a školských zařízení, a to s ohledem na stávající naplněnost škol, stávající síť školních družin a školních klubů a jejich naplněnost, síť základních uměleckých škol

a středisek volného času, rozsah a pokrytí služeb ve vztahu k počtu žáků v území a s ohledem na disponibilní prostředky.“

26. Dle bodu 1. písm. a) dopisu pro ředitele základních škol je podporováno zvyšování kapacity školní družiny *„až do výše 90 % počtu žáků na prvním stupni plně organizované základní školy dle statistického výkazu k 30. 9. 2022 za předpokladu splnění náležitostí stanovených školským zákonem“*.
27. Pro posuzovanou věc je také relevantní, že se již Ústavní soud v nálezu ze dne 9. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 34/17 (dále jen „nález sp. zn. Pl. ÚS 34/17“), zabýval ústavností § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona. Konstatoval přitom, že právo na vzdělávání obsažené v čl. 33 Listiny základních práv a svobod patří mezi tzv. sociální práva, tedy mezi práva, jichž je možno se domáhat pouze v mezích zákonů (čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a to tak, aby byl zachován jistý minimální standard těchto sociálních práv. Při přezkumu se proto nepoužívá test proporcionality, nýbrž test rozumnosti (racionality), který se skládá ze čtyř kritérií: 1. vymezení smyslu a podstaty sociálního práva, 2. zhodnocení, zda se zákon nedotýká samotné existence sociálního práva, 3. posouzení, zda zákonná úprava sleduje legitimní cíl, a 4. zvážení otázky, zda užitý zákonný prostředek je rozumný (racionální). Přestože návrh na zrušení předmětného ustanovení školského zákona byl podán ve prospěch soukromých škol, Ústavní soud zdůraznil, že se uvedené ustanovení vztahuje na všechny školy a školská zařízení, bez ohledu na jejich veřejnoprávní či soukromoprávní povahu. Ustanovení § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona, předpokládající soulad s celostátním dlouhodobým záměrem a relevantním krajským dlouhodobým záměrem, neznemožňuje plošně vznik nestátních škol, je-li aplikován shodně na školy státní i nestátní. Sleduje legitimní cíl a není svévolným zásadním snížením standardu základních práv. Prostřednictvím dlouhodobých záměrů se realizuje politická koncepce práva na vzdělávání. Daný postup, byť nemusí být jediným možným či nejlepším, je racionálním prostředkem zajištění vzdělávací soustavy. Podmínění zápisu do rejstříku škol a školských zařízení souladem s dlouhodobými záměry zajišťuje právo na vzdělávání podle vzdělávací politiky formulované v rámci ústavních mantinelů v dlouhodobých záměrech. Dále se Ústavní soud zabýval otázkou omezení vzniku nestátních škol z kapacitních důvodů. Uvedl, že jde o legitimní kritérium regulace vzdělávací soustavy, jehož důsledkem není zánik nestátních škol. Neshledal v tomto porušení čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, přestože se jedná o určité omezení, které neplyne přímo ze zákona, ale z podzákonného předpisu, který je konkretizací úpravy provedené v základních rysech zákonem.
28. Ústavní soud označil v citovaném nálezu dlouhodobé záměry za strategické plány na úrovni celostátní i krajské, které představují svým obsahem střednědobou a dlouhodobou koncepci rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy, přičemž kombinují odbornou i politickou stránku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2018 č. j. 2 As 312/2017-34). Ústavní soud závaznost dlouhodobých plánů též dovodil ze samotné podstaty § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona, z § 9 školského zákona, z procesních pravidel jejich vzniku a obsahu a z vytyčení základních zásad vzdělávacích potřeb v § 2 odst. 2 školského zákona. Aktuálnost a reflexe změn a nových požadavků na vzdělávání pak zajišťuje časové omezení dlouhodobých záměrů. Ústavní soud uzavřel, že úprava souladu žádosti o zápis základní školy do rejstříku s DZ ČR a jednotlivých krajů podle § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona není protiústavní a že legitimním kritériem regulace vzdělávací soustavy jsou i kapacitní důvody.

29. Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že orgán rozhodující o zápisu školského zařízení do školského rejstříku či o změnách v zápisu (viz § 149 odst. 1 školského zákona) je povinen zkoumat soulad žádosti s dlouhodobými záměry. V posuzované věci tedy oba stupně správních orgánů postupovaly zcela v intencích zákona, jestliže se zabývaly souladem žádosti žalobkyně s DZ ČR i DZ KV a zjištění rozporu žádosti s nimi vyhodnotily jako důvod pro zamítnutí žádosti.
30. Otázkou, zda správní orgány a soudy jsou oprávněny hodnotit obsah dlouhodobých záměrů, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2022, č. j. 10 As 320/2020-58. Dospěl přitom k závěru, že *„[s]právní orgány i soudy [...] mohou a musejí vykládat a hodnotit obsah dlouhodobých záměrů a dbát na to, aby tyto záměry nezasahovaly do jádra práva na vzdělání“*.
31. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 320/2020-58 definoval tři oblasti požadavků, kterými by se měly řídit jak ministerstvo a krajský úřad při tvorbě dlouhodobých záměrů, tak i správní orgány, potažmo soudy při následném rozhodování souvisejícím se zápisy do školského rejstříku.
32. Zaprvé, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„omezení plynoucí ze zákona a dlouhodobých záměrů se musejí vykládat ústavně-konformně a v souladu s mezinárodními závazky ČR, tedy mimo jiné i se zřetelem k právu rodičů na alternativu ve vzdělávání (souvisícím s respektem k jejich náboženskému a filozofickému přesvědčení), a s požadavkem zajistit možnost plurality ve vzdělávání“*, dále, že *„zákonná úprava a dlouhodobé záměry nesmějí přímo či nepřímo plošně znemožňovat vznik a fungování nestátních škol“* a také, že *„zákon i dlouhodobé záměry by měly dopadat na státní i nestátní školy rovnou měrou (tedy nikoli neodůvodněně nerovně)“*.
33. Zadruhé je podstatný i výše zmíněný obecný závěr Ústavního soudu, že *„kapacitní důvody jsou legitimním kritériem regulace vzdělávací soustavy. Neznamená to však, že mohou být kritériem jediným“*.
34. Zatřetí je nutno dostat právně závazným kvalitativním požadavkům na vzdělávací záměry, jimiž jsou zásady a cíle vzdělávání vymezené v § 2 odst. 1 školského zákona, mimo jiné *„zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce; vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost všech účastníků vzdělávání; hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy; rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života; a konečně též pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost“*.
35. Pokud jde o školní družiny, DZ ČR v kapitole 2.2 části A bodu 8 preferuje při rozhodování o zvýšení jejich kapacit kvantitativní hledisko. Dává sice prostor k uvážení různých okolností věci, jako je potřebnost, dostupnost a poptávka účastníků zájmového vzdělávání, to vše však v rámci stanovených kapacitních limitů. Jinými slovy i v případě volných kapacit nemusí být žadateli o zápis změny nejvyššího povoleného počtu žáků ve školní družině vyhověno, a to z důvodu nesplnění jiného rozhodného kritéria. Uvedené kritérium je poměrně jednoznačně a konkrétně formulováno, a to tak, že rozhodující při navyšování kapacit školních družin je naplněnost školy žadatele. Oproti tomu např. u Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2016, které bylo

předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 10 As 320/2020-58, kritérium rozvoje sítě škol znělo takto: „*vznik nové základní školy jen výjimečně, na základě prokázané potřeby a s ohledem na aktuální podmínky v dané lokalitě*“. Takové kritérium vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako „*obecně a pružně formulované, dávající velký prostor k tomu uvážít různé okolnosti věci*“.

36. Dlouhodobé záměry kraje je třeba vykládat s ohledem na jejich povahu, tj. nikoli jako sekundární normativní právní akt, nýbrž jako strategický dokument odborného a politického charakteru (viz nálezy sp. zn. Pl. ÚS 34/17). K jejich hodnocení je třeba přistupovat se zřetelem k jejich povaze, účelu a tvůrcům – tedy nikoli jako ke striktně normativnímu právnímu textu, ale opět jako ke strategickému dokumentu, kterým kraj v ústavních a zákonných mantinelech a mezích DZ ČR utváří svou vlastní koncepci vzdělávací soustavy. DZ KV v kapitole 4.3.4 úkolu C.4 opatření 2 písm. d) vychází zcela jasně a konkrétně z východiska, že ke zvyšování kapacit školních družin může docházet v omezené míře, dané stanovenou maximální hodnotou meziročního zvýšení v DZ ČR. V rámci této míry pak DZ KV stanovil ke schvalování zvyšování kapacity školní družiny limit 50 % počtu žáků na prvním stupni plně organizované základní školy.
37. Kvantitativní kritérium je podle názoru soudu v případě rozhodování o navyšování kapacit školních družin kritériem legitimním, není-li kritériem jediným. Znění dlouhodobého záměru zároveň nelze aplikovat mechanicky bez zohlednění jeho smyslu a cíle. Smyslem a cílem citovaných kritérií je zcela zjevně regulovat kapacitu školních družin tak, aby (opět s ohledem na financování) nedosahovala kapacity žáků na prvním stupni základní školy, ale aby tento druh vzdělávání byl umožněn těm žákům, kteří na něm mají největší zájem – tj. typicky dle stupně základní školy, věku, případně vzdálenosti od místa bydliště. Takový důvod regulace kapacity školních družin je dle názoru zdejšího soudu racionální a opodstatněný, reflektující aktuální situaci v kraji, jeho potřeby a plánovaný vývoj školství. Nastavená kvantitativní kritéria tak soud nepovažuje sama o sobě za nezákonná ani jakkoli rozporná s ústavními principy. V projednávané otázce zároveň strategické dokumenty nejsou koncipovány absolutně rigidně, ale dávají správním orgánům prostor pro uvážení dalších, relevantních okolností.
38. Žalobkyně předně zpochybňuje vůbec možnost aplikace bodu 4.3.4. DZ KV na žádosti soukromých školských zařízení. S touto odvolací námitkou se žalovaný vypořádal na str. 7 napadeného rozhodnutí, a to způsobem, se kterým se zdejší soud zcela ztotožňuje. Také soud považuje za nutné upozornit na to, že ze samotného znění DZ KV ani jeho systematiky nevyplývá, že by se tento bod na soukromé školy nevztahoval. Podle názoru soudu nelze takový závěr učinit ani za pomoci teleologického výkladu tohoto dokumentu.
39. K otázce soukromých škol a povaze dlouhodobých záměrů se ve svých rozhodnutích opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 53/2011-109, publ. pod č. 2437/2011 Sb. NSS, k obecné aplikaci školského zákona uvedl: „*Školský zákon je postaven na jednotné úpravě poskytování vzdělávání v zásadě bez ohledu na zřizovatele školy či školského zařízení. Školský zákon neobsahuje žádné ustanovení, které by školy či školská zařízení zřízená některými typy zřizovatelů vyjímalo z působnosti části či celého školského zákona, nebo které by těmto subjektům umožňovalo přijmout odchylnou úpravu. Pouze v případech, kdy je nezbytné jednotlivé typy zřizovatelů od sebe odlišit, činí tak školský zákon výslovně (srov. např. § 15 odst. 1, 2, § 47 odst. 1, § 113a odst. 2, § 113c odst. 2, § 123 § 130, § 160 – § 163 apod.). S přihlédnutím k tomu, že normy práva veřejného, mezi něž úprava školského*

zákona patří, jsou kogentními normami, je třeba učinit závěr, že jiné školy než státní ve smyslu Listiny (pozn. čl. 33 odst. 3 Listiny) musí tyto normy respektovat a nemohou se od nich smluvně odchýlit, neumožňuje-li školský zákon výslovně jiný postup.“

40. Tyto závěry jsou plně aplikovatelné také ve vztahu k dlouhodobým záměrům, které ač nejsou právním předpisem, jsou stále relevantním (zákonem předpokládaným) podkladem pro rozhodování o změnách v zápisu škol (státních i soukromých) ve školském rejstříku. Typ zřizovatele školní družiny není, zcela po právu, zohledňován ani školským zákonem, ani dlouhodobými záměry. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 320/2020-58, „*dlouhodobé záměry by měly dopadat na státní i nestátní školy rovnou měrou (tedy nikoli neodůvodněně nerovně)*“. Stanovení pravidel v DZ KV je odvislé od aktuální situace a charakteru sítě základních škol v kraji Vysočina. Pokud by bylo kraji Vysočina zapovězeno regulovat podstatnou část oblasti školství, kterou tvoří soukromé základní školy, nemohla by krajem nastavená pravidla dosáhnout předpokládaného výsledku, a tudíž by se aplikace pravidel DZ KV mýjela účinkem. Namítá-li tedy žalobkyně, že jediná relevantní kritéria pro navýšení kapacity školní družiny soukromé základní školy obsahuje DZ ČR, soud její námitce nepřisvědčuje. DZ KV je prováděcím dokumentem DZ ČR, takže záměr DZ ČR je prostřednictvím DZ KV rovněž naplněn. Procentuální vyjádření maximálního možného navýšení školních družin uvedená v DZ KV jsou stanovena bez rozdílu pro státní i soukromé školy. Podstatné je, že činnost soukromých i státních škol je činností veřejné správy. Přestože soukromé školy mají svá specifika, nelze na ně v otázkách stanovení kapacit *a priori* nahlížet jinou optikou než je nahlíženo na školy státní.
41. Ve vztahu k zápisu školních klubů preferuje DZ ČR kritérium faktické potřeby tohoto zařízení, která se odvíjí od dosavadní míry zajištění zájmového vzdělávání v dané oblasti. Kritérium faktické potřeby školních klubů je dle názoru soudu legitimní, neboť samo o sobě zahrnuje regulaci kapacity a celkového počtu školních klubů tak, aby (zejména s ohledem na financování) nabídka nepřesahovala poptávku. Tento důvod regulace je dle názoru zdejšího soudu racionální a opodstatněný a reflektuje aktuální situaci, skutečné potřeby a plánovaný vývoj školství. Ačkoliv je uvedené kritérium formulováno rovněž poměrně jednoznačně a konkrétně, jeho aplikace je závislá na skutečnostech vypovídajících o aktuální nabídce obsazenosti zájmových zařízení působících v oblasti žadatele a dává tak větší prostor správnímu uvážení.
42. DZ KV zaujímá ke školním klubům rezervovaný postoj spočívající v tom, že zvyšování kapacity ani zápis nových školních klubů nebude krajským úřadem doporučován. Skutečnost, že zakládání školních klubů nebude krajskými úřady doporučováno, však ještě sama o sobě není důvodem pro zamítnutí žádostí, neboť nezbavuje správní orgány povinnosti zjistit, zda je v dané oblasti kraje v dostatečné míře zájmové vzdělávání zajištěno, jak požaduje DZ ČR.
43. Namítá-li žalobkyně nezákonnost kritérií vymezených v DZ ČR i DZ KV pro jejich rozpor s § 9 odst. 2 školského zákona, soud ani tuto námitku neshledal důvodnou. Soud stanovená kritéria nepovažuje za vzájemně rozporná ani za rozporná s § 9 odst. 2 školského zákona. Kritéria jsou nastavena obecně, a proto logicky nezohledňují specifika té které věci. Tato skutečnost však nezpůsobuje jejich nezákonnost. Nezohlednění konkrétních okolností případu může toliko představovat vadu konkrétního rozhodnutí. S ohledem na shora vyslovenou nepřezkoumatelnost však soud nemůže věcně posoudit, jak byla pravidla obsažená v dlouhodobých záměrech aplikovaná na nyní projednávanou věc.

44. Rozlišování mezi malotřídními školami a plně organizovanými školami v DZ KV a s ním související rozdílné procentuální vyjádření maximální možné kapacity školní družiny zároveň nepředstavuje nepřipustnou diskriminaci. V tomto případě se totiž jedná o rozdílné zacházení z rozumného důvodu. Žáci malotřídních škol nemají srovnatelné postavení se žáky plně organizovaných škol. Jejich možnost účasti na volnočasovém vzdělávání je značně omezená v porovnání s žáky plně organizovaných základních škol. Zdejšímu soudu se tedy jeví jako zcela racionální, pokud kraj reflektuje tento objektivní stav a reaguje na něj stanovením vyšší maximální možné kapacity školní družiny.
45. Žalobkyně dále považuje za vadně formulované kritérium pro výpočet maximální kapacity školní družiny vycházející ze stavu zápisu v předchozím školním roce. Zdejší soud však ani v tomto pravidle neshledává rozpor se zákonem či ústavně zaručenými právy, neboť správní orgány jsou při aplikaci stanoveného pravidla povinny také přihlížet ke konkrétní obsazenosti školy, respektive k výhledům obsazenosti do budoucna. Krajský soud se této otázce bude věnovat podrobněji ve vztahu k nyní projednávané věci níže s ohledem na rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2023, č. j. MSMT-32747/2021-18, kterým byla s účinností od 1. 5. 2023 navýšena kapacita základní školy žalobkyně na 150 žáků.
46. Žalobkyně považuje za nezákonné také kritérium uvedené v bodě 8.2 DZ ČR, stanovící limit 1,2násobku navýšení kapacit školních družin. Na uvedené kritérium je opět třeba nahlížet optikou situace ve školství a jeho plánovaného vývoje. Uvádí-li vláda v DZ ČR, že zvyšování kapacit školních družin má být umožněno pouze v návaznosti na naplněnost školy, přiměřeně k počtu žáků prvního stupně, v míře odpovídající demografickému vývoji cílové skupiny, jeví se soudu stanovená maximální hodnota meziročního zvýšení jako racionální a přiměřená. Vláda ČR chce zjevně předejít vzniku stavu, při kterém by v jednotlivých oblastech došlo ke skokovému nárůstu volných kapacit, a to ať už z důvodů finančních, personálních, či organizačních. Žalobkyně citované pravidlo hodnotí izolovaně, bez ohledu na okolnosti, které je ovlivňují. I v tomto případě brání vzniku nepřiměřených důsledků aplikace obecně stanovených pravidel v dlouhodobých záměrech to, že jsou správní orgány při vydávání individuálních správních aktů povinny zohlednit konkrétní okolnosti dané věci a zajistit, aby aplikace stanovených kritérií nebyla v rozporu se smyslem, účelem zákona a oprávněnými zájmy jednotlivců.
47. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce nezákonnosti (resp. nepoužitelnosti) dopisu pro ředitele základních škol, který upravuje limity pro navýšování kapacit školních družin stanovené v DZ KV. Jednak vznik tohoto dokumentu DZ KV předpokládá, jednak se jedná o dokument, který limity pro navýšování kapacit upravuje ve prospěch žalobkyně. I na něj je přitom nutno nahlížet jako na strategický dokument, upřesňující, respektive provádějící DZ KV. Je-li důsledkem aplikace pravidel v něm uvedených navýšení kapacit školní družiny, nejví se soudu tato pravidla ve vztahu k případu žalobkyně nijak problematická. Podstatné je, aby aplikace pravidel nezpůsobila rozpor se smyslem a účelem zákona či dlouhodobých záměrů. K tomu se soud podrobněji vyjádří dále.

Aplikace stanovených kritérií u žádosti o navýšení kapacity školní družiny

48. Soud následně přistoupil k posouzení otázky, zda rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně o navýšení kapacity školní družiny odpovídá výše stanoveným požadavkům plynoucím z právní úpravy, DZ ČR, DZ KV, potažmo dopisu pro ředitele základních škol.

49. Ze skutkových zjištění v právě projednávané věci vyplývá, že ke dni 30. 9. 2022 činil počet žáků na prvním stupni základní školy žalobkyně 58 žáků. Dle výše uvedených pravidel – při zohlednění (pro žalobkyni výhodnějšího) limitu stanoveného v dopise pro ředitele základních škol by bylo možné stanovit kapacitu školní družiny na 90 % počtu žáků na prvním stupni základní školy, tedy na 52 žáků. Správní orgány tedy správně shledaly, že žádost o navýšení kapacity školní družiny na 70 žáků nesplňuje limity stanovené v dlouhodobých záměrech při zohlednění dopisu pro ředitele základních škol.
50. Je zároveň potřeba zdůraznit, že výše uváděné limity nejsou absolutně nepřekročitelné, neboť správní orgány musí zohlednit konkrétní okolnosti daného případu, jak opakovaně konstatovala shora citovaná judikatura. Ostatně tyto limity nejsou v dlouhodobých záměrech ani koncipovány jako nepřekročitelné, nýbrž jako *priority* (takto jsou také výslovně označeny).
51. V projednávané věci přitom mohla existovat zásadní okolnost, která by vyžadovala odchýlení se od uvedených limitů. Touto okolností je očekávané navýšení obsazenosti školy od 1. 9. 2023 v souvislosti s navýšením kapacity základní školy ze 100 na 150 žáků s účinností od 1. 5. 2023, ke kterému došlo rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 4. 2023, č. j. MSMT-32747/2021-18. Existence tohoto rozhodnutí (spolu s rozšířením prostor pro poskytování vzdělání) přitom byla významnou indicií, že žalobkyně skutečně očekává navýšení obsazenosti školy od 1. 9. 2023.
52. Pokud by pro školní rok 2023/2024 mělo dojít k navýšení počtu žáků základní školy, striktní respektování výpočtu kapacity školní družiny dle počtu žáků v předchozím školním roce by se přičilo logice věci a vedlo by k iracionálním důsledkům. Má-li být na pravidla obsažená v dlouhodobých záměrech nahlíženo jako na racionální, musí umožňovat zohlednění tak podstatné skutečnosti, jakou je předpokládané navýšení počtu žáků.
53. Již samotná existence rozhodnutí o navýšení kapacity základní školy, které si musely správní orgány být vědomy (krajský úřad je orgánem, který vede školský rejstřík, žalovaný zase orgánem, který jej zveřejňuje), je měla vést k tomu, aby výhled obsazenosti základní školy v nadcházejícím školním roce vzaly v úvahu. Skutečnost, že žalobkyně žádá o navýšení kapacity školní družiny právě z důvodu plánovaného navýšení kapacity školy, a že tedy zřejmě usiluje o reálné navýšení počtu žáků, přitom plynula již z přílohy žádosti žalobkyně nazvané „Obsazenost školy a školských zařízení“. V tomto dokumentu žalobkyně uvedla, že od 1. 9. 2023 předpokládá navýšení kapacity základní školy na 150 žáků, rozšíření prostor a pro školní rok 2023/2024 obsazenost 136 žáků. Žalobkyně navíc k žádosti přiložila i kolaudační souhlas Magistrátu města Jihlavy ze dne 16. 3. 2023, č. j. MMJ/SÚ/54554/2023-VoM, kterým bylo povoleno užívání stavby „změna stavby občanského vybavení tř. Legionářů 1578/6, Jihlava spočívající v provedení stavebních úprav v 1.-3.NP objektu za účelem změny užívání na základní školu /Scioškola/“. Jak vyplývá ze žádosti, dosud bylo vzdělávání ze strany žalobkyně poskytováno na adrese Havlíčkova 1395/30, 586 01 Jihlava. Tato adresa měla dále zůstat jako adresa, kde bude provozována školní družina. Pokud žalovaný nijak nezpochybňoval skutečnost, že od 1. 9. 2023 plánovala žalobkyně navýšit obsazenost školy na 136 žáků, měl tuto skutečnost při rozhodování o žádosti o navýšení kapacity školní družiny zohlednit. Jestliže tak neučinil, zatížil své rozhodnutí nezákonností.

K navrženým důkazům

54. S ohledem na zjištěnou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, pro kterou muselo být napadené rozhodnutí zrušeno, neprováděl soud dokazování, neboť na výsledku soudního přezkumu by to nemohlo nic změnit.

IV. Shrnutí a náklady řízení

55. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný bude především povinen řádně vypořádat námitky žalobkyně uvedené v odvolání proti napadenému rozhodnutí a zohlednit očekávané navýšení obsazenosti prvního stupně základní školy pro školní rok 2023/2024.
56. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, soud jí proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobkyně sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. května 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu